

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

مهار تورم، رشد تولید

گمرک جمهوری اسلامی ایران
معاون وزیر و رئیس کل

شماره ۳۸۸۳ / ۱۴۰۲
تاریخ: ۱۵ / ۲ / ۱۴۰۲
پوست:

معاونین محترم

ناظرین / مدیران کل / مدیران محترم گمرکات اجرایی

با سلام

احتراماً؛ ضمن تبریک سال جدید و آرزوی قبولی طاعات و عبادات در ماه مبارک رمضان و تأکید مجدد برای تلاش مجاهدانه در جهت تحقق شعار سال « مهار تورم، رشد تولید »؛ به پیوست « دستورالعمل نحوه اخذ ضمانت نامه، تعهد ذی حسابی و بن بیمه » ابلاغ می گردد. انتظار می رود؛ با رعایت دقیق دستورالعمل مذکور ضمن حمایت از تولید و تسهیل حداکثری در روند تجارت کشور، شاهد تحقق کامل بودجه تعهد شده گمرک جمهوری اسلامی

ایران در سال ۱۴۰۲ باشیم. ان شاء الله

محمد رضوانی فر

بسمه تعالی

موضوع: دستورالعمل نحوه اخذضمانت نامه، تعهدذی حسابی وبن بیمه

مهلت اعتبار : تا اطلاع ثانوی

در راستای حمایت هدفمند از شرکت های تولیدی و دانش بنیان، بهبود محیط کسب و کار و به منظور تسهیل و تسریع در ترخیص کالاها و جبران کمبود نقدینگی بخش تولیدی و بازرگانی کشور، با توجه به ظرفیت های قانونی و مقرراتی تجارت خارجی از جمله بند (ت) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیروارتقای نظام مالی کشور، ماده (۶) قانون امور گمرکی، مصوبات چهل و هشتمین نشست هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار و دیگر سیاستگذاری های ابلاغی در چارچوب بخشنامه ها، اجازه داده می شود از ابتدای سال ۱۴۰۲ بر اساس ضوابط تعیین شده به شرح ذیل با رعایت دقیق قوانین و مقررات مرتبط حسب درخواست صاحب کالا، اظهارکننده یا نماینده قانونی وی اقدام گردد.

➤ بخش اول) شرکت های دانش بنیان منتخب

در حمایت از تحقق شعار سال ۱۴۰۱ و به منظور حمایت ویژه از شرکت های دانش بنیان در راستای منویات مقام معظم رهبری، درخصوص شرکت هایی که اقدامات آن ها منجر به کسب دستاوردهایی خاص و اثرگذار در چارچوب مولفه های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری طی سال ۱۴۰۱ گردیده و در تجارت خارجی نیز دارای عملکرد قانونمداری سرآمد می باشند، گمرک ایران طی سال ۱۴۰۲ به ۲۰ شرکت معرفی شده از سوی آن معاونت محترم حداکثر تسهیلات گمرکی را ارائه خواهد نمود. فهرست ۲۰ شرکت منتخب و تسهیلات ویژه آن ها متعاقباً ابلاغ می گردد.

➤ بخش دوم): ضمانت نامه حقوق ورودی

در اجرای الزام قانونی وصول حقوق ورودی و امکان اخذ تضمین برای کالاهای مجاز مبتنی بر ظرفیت موادقانون امور گمرکی (۶ و ۱۰)، اخذ ضمانت نامه بانکی از فعالان اقتصادی کشور در خصوص ترخیص قطعی مواد اولیه واحدهای تولیدی، ماشین آلات خط تولید، قطعات منفصله (CKD) و قطعات یدکی مورد نیاز کارخانجات تولیدی، شرکت های دانش بنیان و فعالان اقتصادی مجاز، انواع دارو و مواد اولیه دارویی، لوازم و تجهیزات پزشکی، آزمایشگاهی، بیمارستانی، توانبخشی، ماشین آلات راه سازی، تجهیزات کارگاهی، معدنی و همچنین برای کالاهای اساسی (شامل گندم، برنج، شکر، جو، کنجاله، ذرت دامی، روغن و کره، گوشت، انواع دانه های روغنی، سبوس،

انواع روغن خام)، نهاده‌های تولید بخش کشاورزی (مانند انواع کود شیمیایی، انواع سموم کشاورزی و انواع بذرهاى کشاورزی) و محصولات شیلاتی شامل ماهیان تجاری (خوراکی) و همچنین ماهیان صنعتی (مشمول شماره تعرفه‌های ۰۳۰۳۴۱۰۰، ۰۳۰۳۴۲۰۰، ۰۳۰۳۴۳۰۰، ۰۳۰۳۴۴۰۰، ۰۳۰۳۴۹۰۰) با سررسید حداکثر ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ تعیین می‌شود.

جدول شماره ۱

شرایط اخذ ضمانت نامه بانکی جهت حقوق ورودی واردات قطعی کالا	
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۱ (AEO) ^۱	از زمان اظهار به مدت یک سال
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۲ (AEO)	از زمان اظهار به مدت ۹ ماه
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۳ (AEO)	از زمان اظهار به مدت ۶ ماه
شرکت‌های دانش بنیان	از زمان اظهار به مدت ۹ ماه
سایر شرکت‌های تولیدی‌های	از زمان اظهار تا پایان سال مالی (حداکثر سررسید ۱۴۰۲/۱۱/۱۵) برای کالاهای تعیین شده در بالا
	از زمان اظهار به مدت سه ماه با سررسید حداکثر ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ برای سایر کالاها
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۱ (AEO)	از زمان اظهار به مدت ۹ ماه
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۲ (AEO)	از زمان اظهار به مدت ۵ ماه
فعالان اقتصادی مجاز سطح ۳ (AEO)	از زمان اظهار به مدت ۳ ماه
سایر بازرگانان	از زمان اظهار به مدت ۳ ماه با سررسید حداکثر ۱۴۰۲/۱۱/۱۵

^۱ AEO (Authorized Economic Operators) : فعالان اقتصادی منتخبی که مجاز به برخورداری از تسهیلات گمرکی مصوب می‌باشند.

نکات مهم:

۱. اخذ ضمانت نامه بانکی بابت تأمین حقوق ورودی کالاهای اشخاص حقیقی و حقوقی غیر تولیدی، به مبلغ بیش از ۵ میلیارد ریال امکان پذیر می باشد.
۲. واردات قطعی خوروی سواری و تلفن همراه مشمول برخورداری از تسهیل ضمانت نامه بانکی نمی باشند.
۳. تودیع ضمانت نامه های بانکی با ضوابط و سررسید تعیین شده، حداکثر مهلت قابل اجرا بوده و قابل تمدید نخواهند بود.

جدول شماره ۲

شرایط اخذ ضمانت نامه بانکی جهت حقوق ورودی خودرو و ماشین آلات راهسازی	
سه ماه - قابل تمدید تا حداکثر ۶ ماه (حقوق ورودی بعلاوه یک برابر ارزش)	ورود موقت خودرو سواری
یک سال - قابل تمدید تا پنج سال (حقوق ورودی بعلاوه یک برابر ارزش)	ورود موقت خودرو توسط سرمایه گذار خارجی
شش ماه - قابل تمدید تا حداکثر هجده ماه (حقوق ورودی بعلاوه پنجاه درصد ارزش)	ورود موقت ماشین آلات راهسازی، تجهیزات برای پروژه های عمرانی از قبیل حفاری، استخراج و اکتشاف معادن

➤ بخش سوم) ضمانت نامه کالای صادراتی

در اجرای تبصره ۳ ماده ۲۲ آ.ا.ق.ا.گ، کالاهای صادراتی مشمول پرداخت عوارض، امکان تودیع تضمین را دارا می باشند. همچنین در سایر رویه ها همچون ورود موقت برای پردازش و صدور موقت نیز امکان تودیع ضمانت نامه بانکی میسر می باشد. ضوابط مرتبط به ترتیب جدول شماره ۳ می باشد:

جدول شماره ۳

شرایط اخذ ضمانت نامه بانکی جهت عوارض صادراتی / تضامین ورود موقت برای پردازش و صدور موقت	
ضمانت نامه بانکی از زمان اظهار با سر رسید حداکثر یک سال	کالاهای صادراتی مشمول عوارض صادراتی شرکت های فعال اقتصادی مجاز (AEO) در سه سطح ۱ و ۲ و ۳
ضمانت نامه بانکی از زمان اظهار با سر رسید ۶ ماه	کالاهای صادراتی مشمول عوارض سایر صادر کنندگان
از تاریخ صدور پروانه ورود موقت تا پایان اعتبار پروانه	کالاهای ورود موقت جهت پردازش (موضوع ماده ۵۱ ق.ا.گ)
از تاریخ صدور پروانه صدور موقت تا پایان اعتبار پروانه صدور موقت	کالاهای صدور موقت

بخش چهارم) ضمانت نامه بانکی بابت مالیات و عوارض ارزش افزوده

در راستای ضوابط ابلاغی سازمان امور مالیاتی کشور در اجرای مصوبه مراجع قانونی (مکاتبات ۲۳۱۴۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۸ و ۶۵۶۷۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۳۰)، گمرک ایران مجاز به اخذ مبلغ مالیات و عوارض ارزش افزوده و عوارض متعلقه به صورت ضمانت نامه بانکی از واحدهای تولیدی و وارد کنندگان کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات پزشکی، مواد اولیه و ماشین آلات خط تولید با شرایط تعیین شده به ترتیب جدول شماره ۴ می باشد:

جدول شماره ۴

ضمانت نامه بانکی بابت مالیات و عوارض ارزش افزوده	
تا پایان سال مالی (اسفندماه)	اظهار کالا تا پایان آبان ۱۴۰۲

- پذیرش ضمانت نامه بانکی بابت مالیات و عوارض ارزش افزوده جایگزین اخذ گواهی چک، موضوع بخشنامه شماره ۱۳۵۴۴۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۵ برای ماشین آلات خط تولید نیز می باشد.
- در صورت تغییر ضوابط اجرایی از سوی سازمان امور مالیاتی کشور مقررات جدید اعلامی جایگزین و ابلاغ خواهد شد.

➤ بخش پنجم) تضمین رویه های ترانزیت داخلی / خارجی

در راستای ظرفیت های قانونی و آئین نامه ای برای امکان اخذ تضمین در رویه های ترانزیت خارجی و داخلی منجمه مواد ۱۰ قانون امور گمرکی ، ۹۸ و ۱۱۲ آ.ق.ا.گ ، بند الف ماده ۴ قانون جهش تولید دانش بنیان، بند ب ماده ۳۸ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقا نظام مالی و بند ۳-۵ کنوانسیون تجدید نظر شده کیوتو، در چارچوب دستورالعمل های ابلاغی به شماره های ۹۲۴۰۹۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۸ و ۱۳۳۸۴۶۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۲ اخذ تضامین به ترتیب جداول ۵ و ۶ امکان پذیر می باشد.

جدول شماره ۵- الف

تضمین رویه ترانزیت داخلی	
حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده به صورت سپرده نقدی و یا ضمانت نامه بانکی و یا بیمه نامه معتبر	حمل کالاهای شرکت های دانش بنیان و شرکت های تولیدی توسط شرکت های حمل و نقل بین المللی
حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده بعلاوه یک برابر ارزش به صورت سپرده نقدی و یا ضمانت نامه بانکی و یا بیمه نامه معتبر	حمل کالاهای سایر اشخاص حقیقی و یا حقوقی توسط شرکت های حمل و نقل بین المللی
تعهد کتبی از سوی راه آهن جمهوری اسلامی ایران	محموله های حمل شده توسط شرکت راه آن ج.ا.

جدول شماره ۵- ب

تضمین رویه ترانزیت خارجی	
حقوق گمرکی ، سود بازرگانی بعلاوه وجوهی که وفق قانون ، گمرک مسئول وصول آن بوده و به واردات قطعی تعلق می گیرد	شرکت های حمل و نقل بین المللی دارای پروانه فعالیت از وزارت راه و شهر سازی
اخذ تضمین مابه التفاوت تضمین کارنه تیر معادل وجوه مورد مطالبه گمرک (تیر پلاس ، سپرده نقدی و یا ضمانت نامه بانکی)	کالای وارده تحت صحت کارنه تیر منوط به احراز عدم تکافوی وجوه مورد مطالبه گمرک

بخش ششم) ضمانت نامه انبار های اختصاصی

به استناد ماده ۲۸ قانون امور گمرکی، در صورت موافقت گمرک ایران با انتقال و نگهداری کالا در انبارهای اختصاصی با صدور پروانه ترانزیت داخلی، شرکت های متقاضی طرف قرارداد می توانند تحت ضوابط تصریحی در قانون امور گمرکی و آئین نامه مربوط با تودیع ضمانت نامه به ترتیب جدول شماره ۶ اقدام نمایند.

جدول شماره ۶

ضمانت نامه انبارهای اختصاصی	
شرکت های تولیدی متقاضی انبار اختصاصی	-میزان تضمین برای کالاهای مجاز معادل حقوق ورودی، مالیات بر ارزش افزوده و عوارض متعلقه با مدت زمان حداکثر یکسال -میزان تضمین برای کالاهای مجاز مشروط، یک برابر ارزش بعلاوه حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده با مدت زمان حداکثر یکسال
شرکت های بازرگانی دارای قرارداد با واحد تولیدی معتبر متقاضی انبار اختصاصی	-میزان تضمین برای کالاهای مجاز معادل حقوق ورودی، مالیات بر ارزش افزوده و عوارض متعلقه با مدت زمان حداکثر یکسال -میزان تضمین برای کالاهای مجاز مشروط، یک برابر ارزش بعلاوه حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده با مدت زمان حداکثر یکسال

بخش هفتم) ضمانت نامه بابت مابه التفاوت مورد اختلاف (ماده ۴۵ ق.ا.گ)

بر اساس ماده ۴۵ قانون امور گمرکی در مواردی که بین گمرک و اظهارکننده جز در موارد مجاز، مشروط یا ممنوع بودن کالا اختلاف حاصل شود و ترخیص کالا بر اساس نظر گمرک مستلزم پرداخت مبلغی بیش از آنچه اظهار شده است گردد، اظهارکننده می تواند حقوق ورودی را بر اساس اظهار خود نقدی و به طور قطع پرداخت و تفاوت و جریمه احتمالی را به صورت سپرده نقدی یا ضمانت نامه بانکی تودیع و کالا را ترخیص نماید.

جدول شماره ۷

ضمانت نامه بابت مابه التفاوت مورد اختلاف ماده ۴۵ ق.ا.گ

ارائه ضمانت نامه مبلغ اختلافی و جریمه های احتمالی آن با سر رسید اولیه سه ماهه وقابل تمدید تا زمان اعلام نتیجه از طرف گمرک ایران

➤ **بخش هشتم) میزان سپرده ارجاع پرونده به کمیسیون های رسیدگی به اختلافات گمرکی**
مراجع رسیدگی به اختلاف های گمرکی در تشخیص تعرفه، ارزش کالا، جریمه ها به غیر از قاچاق گمرکی و ...، کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و کمیسیون تجدید نظر می باشد. وفق تبصره ۵ ماده ۱۴۴ و تبصره ۲ ماده ۱۴۶ قانون امور گمرکی طرح اختلاف بین گمرک و صاحبان کالا در کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و احواله به کمیسیون تجدید نظر منوط به اخذ سپرده به ترتیب جدول شماره ۸ می باشد.

جدول شماره ۸

سپرده به عنوان حق رسیدگی در کمیسیون ها

احاله پرونده به کمیسیون اختلافات گمرکی	نیم درصد مبلغ مورد اختلاف تا زمان صدور رای قطعی مرجع رسیدگی کننده
احاله پرونده به کمیسیون تجدید نظر	یک درصد مبلغ مورد اختلاف تا زمان صدور رای قطعی مرجع رسیدگی کننده

➤ **بخش نهم) تعهدات ذی حسابی ماده ۶ ق.ا.گ واردات قطعی**

در خصوص کالاهای متعلق به وزارتخانه ها و موسسات دولتی که جنبه تجاری نداشته باشند، اخذ تعهد مسولان مالی برای پرداخت حقوق ورودی و تعیین مهلت به ترتیب جدول شماره ۹ امکان پذیر می باشد:

جدول شماره ۹

تعهدات ذی حسابی ماده ۶ ق.ا.گ واردات قطعی

وزارتخانه ها و موسسات دولتی دارای ردیف بودجه	حداکثر تا پایان سال مالی (۱۴۰۲/۱۱/۱۵)
--	---------------------------------------

• پذیرش و تمدید تعهدات ذی حسابی صرفاً منوط به نظر معاون وزیر و ریاست کل گمرک ایران می باشد.

➤ بخش دهم) ترخیص نسبه کالاهای وارداتی

در اجرای بخشنامه شماره ۸۴۶۴۴۸ مورخ ۱۴/۰۶/۱۴ گمرک ایران و ضوابط ابلاغ شده برای ارائه تسهیلات به واحدهای تولیدی، ترخیص قسمتی از کالاهای مربوط به تولید اعم از مواد اولیه، کالاهای واسطه ای، ماشین آلات، تجهیزات و لوازم یدکی (حداکثر ۵۰٪ کالای اظهاری هر کوتاژ)، در صورت دارا بودن ثبت سفارش معتبر و کد ساتا از بانک، این واحدها امکان ترخیص نسبه کالای خود را به شرح ذیل دارا می باشند. بدیهی است بخش نگهداری شده به عنوان وثیقه حقوق ورودی کالای ترخیص شده تلقی خواهد گردید و مقدار مجاز به ترخیص نسبه می بایست مشروط به تکافوی حقوق ورودی و سایر وجوه متعلقه باشد. اعطای این تسهیلات، صرفاً شامل کالاهای بکار رفته در خط تولید و یا در محصول تولید شده خواهد بود.

جدول شماره ۱۰

ترخیص نسبه کالاهای وارداتی	
از زمان اظهار به مدت حداکثر یک سال	• شرکت های تولیدی فعال اقتصادی مجاز
از زمان اظهار به مدت حداکثر یک سال	• شرکت های دانش بنیان (مورد تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور)
از زمان اظهار به مدت هشت ماه	• سایر شرکت های تولیدی بجز فعال اقتصادی مجاز
از زمان اظهار به مدت هشت ماه	• شرکت های بازرگانی دارای قرارداد با واحدهای تولیدی معتبر

رعایت ضوابط عمومی زیر الزامی است:

- ✓ نام ضمانت گذار در متن ضمانت نامه بانکی باید با نام صاحب کالا در متن اظهارنامه گمرکی یکسان باشد.
- ✓ استفاده همزمان از ضمانت نامه بانکی و ترخیص نسبه مجاز نمی باشد.
- ✓ در خصوص اشخاص دارای سابقه تخلف گمرکی در رویه ترانزیت، نوع تضمین توسط گمرک ایران تعیین می گردد.
- ✓ فرآیند اخذ ضمانت نامه بانکی بر اساس نامه شماره ۹۶/۸۱۱۰۹۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۳ صرفاً به صورت سیستمی باشد.
- ✓ ضمناً در خصوص ثبت درخواست صدور و یا ابطال ضمانت نامه های بانکی در سامانه جامع امور گمرکی (ACC)، مطابق دستورالعمل پیوست نامه فوق الذکر اقدام شود.
- ✓ در صورت اخذ ضمانت نامه بانکی تجمیعی بابت تأمین حقوق ورودی کالاهای واردات قطعی، چنانچه حسب الزامات قانونی نیاز به ابطال شناسه یا شناسه های مرتبط باشند، صرفاً با دستور بالاترین مقام گمرک اجرایی مربوط امکان پذیر خواهد بود.
- ✓ گمرکات موظفند اطلاعات ضمانت نامه های مأخوذه و تعهدات ذیحسابی و هر گونه اصلاحات بعدی آن را بلافاصله در سامانه وب بنیاد ضمانت نامه بانکی ثبت و به روز رسانی نمایند.
- ✓ چنانچه هر یک از شعب بانک ها وجه ضمانت نامه های صادره را در سررسید مقرر پرداخت ننمایند، گمرکات اجرایی ضمن پیگیری در خصوص وصول اصل وجه، جریمه تأخیر تأدیه و اعلام مراتب قصور شعبه به بازرسی بانک مربوطه، نتیجه را به معاونت توسعه مدیریت و منابع اعلام تا در خصوص عدم پذیرش ضمانت نامه های بانک مذکور تصمیم مقتضی اتخاذ گردد.
- ✓ عناوین تجمیعی شرکت های فعال اقتصادی مجاز (AEO) در ابتدای هر سال طی بخشنامه ای مشترک توسط معاونت های برنامه ریزی و امور بین الملل و توسعه مدیریت و منابع ابلاغ و عناوین شرکت های مصوب جدید نیز در طول سال طی بخشنامه های معاونت امور گمرکی از سوی دبیرخانه کمیته فعالان اقتصادی مجاز ابلاغ خواهد گردید.
- ✓ از ارائه کلیه تسهیلات گمرکی به شرکت ها، صاحبان کالا و اظهارکنندگان که به موقع به تعهدات خود پایبند نبوده اند ممانعت می شود. شرکت های مشمول این بند توسط معاونت توسعه مدیریت و منابع به صورت مستمر استخراج و حسب مورد اعلام می گردد.